

ΑΘΗΝΑΪΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν..... 15
261—Γραφεῖον ὁδ. Ἐρμού—264

ΟΙ ΔΥΟ ΣΠΟΡΟΙ

Κηπουρός τις ἡτοιμάζετο νὰ σπείρῃ σπόρους τινας, ὅταν ὁ εἰς τούτων ἀνεφώνησεν : «Μὴ μὲ ἀφήνῃς νὰ ταφῶ ἐν τῇ σκητείνῃ καὶ ὑγρᾷ γῇ. Διατί νὰ μὴ μείνω ὑπὸ τὸν θερμὸν τοῦτον ἥλιον ἐνθα εὐρίσκομαι νῦν ;» Ἀλλ' ὁ κηπουρὸς ἔρριψε τὸν σπόρον εἰς τὸ ἔδαφος καὶ τὸν ἐσκέπασεν, ἀδιαφορῶν περὶ τοῦ παραπόνου του. Ἐνῶ ἔπραττε τοῦτο ἕτερος σπόρος ἔπεσε τῶν χειρῶν του ἐπὶ τινος λίθου, ἐνθα ἔμεινεν ἐκτεθειμένος εἰς τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου. Μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἐξηράνθη καὶ ἐτρίβη, ἐνῶ ὁ ταφείς σπόρος ἀκριβῶς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἤρχιζε νὰ βλαστάνῃ τρυφερὸν στέλεχος, ἀύξησαν μέχρι σοῦ ὠρίμασε καὶ ἐγένετο ἄνθος, καὶ εἶτα πλήρης καρπός.

ΠΑΙΔΙΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἵπάρχει ἡλικία τις, καθ' ἣν τὰ πάντα προσμεδιῶσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐδὲν νέρος ἐπισκιάζει τὸ μέγεθος αὐτοῦ, καὶ ἀδιαφορῶν περὶ παντὸς ἄλλου, εἰς ἐν καὶ μόνον αὐτὸς ἀποβλέπει τὴν τέρψιν καὶ τὴν θυμηδίαν. Ἡ ἡλικία αὕτη εἶναι ἡ παιδική. Πόσον ταχύπους, πόσον εὐκαμπτος εἶναι ὁ παῖς, πόσον ἀνήσυχος ὁ νοῦς του εἰς ἐν καὶ μόνον περιστρέφεται, τὴν παιδιάν, αἱ χεῖρες του, οἱ πόδες του δὲν ἔχουσιν ἡσυχίαν, θέλει νὰ τρέξῃ, νὰ παίξῃ, νὰ διασκεδάσῃ.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐθεώρησαν ἀείποτε τὴν γυμναστικὴν ὡς ἀχώριστον σύντροφον τῆς σωματικῆς εὐεξίας· δι' ὅπερ καὶ Γυμνάσια εἶχον καὶ διάφορα εἶδη ἀγώνων καὶ παιδιῶν συνεστήσαντο· καὶ περὶ μὲν τῶν ἀγώνων οὐδόλως πρόκειται ἐνταῦθα, διότι πολλοὶ πολλαχοῦ λόγον ἐποίησαν· ἀλλὰ περὶ τῶν

παιδιῶν θέλομεν εἰπεῖ ἀλφαριθμητικῶς αὐτὰς κατατάσσοντες καὶ παρατηροῦντες οἷαν σχέσιν ἔχουσιν ἐκεῖναι πρὸς τὰς παρ' ἡμῖν συνήθεις.

Πρῶτον εἶδος παιδιᾶς θέλομεν ἀναφέρει τὴν Ἀγκοτύλην ἣν ἕτεροι Ἐγκοτύλην λέγουσιν. Ἐπαίζετο δὲ οὕτως : Ὁ μὲν ἔστρεφε τὰς χεῖρας εἰς τὰ ὀπίσω καὶ συνέπλεκε τοὺς δακτύλους ἔχων τὸ κοῖλον πρὸς τὰ ἄνω, ὁ δὲ ἕτερος ἱστάμενος μὲ τὰ γόνατα ἐπὶ τοῦ κοίλου τούτου, καὶ καλύπτων μὲ τὰς χεῖρας τὰ ὄμματα τοῦ πρώτου, τὸν ἠνάγκαζε νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸ προσδιωρισμένον μέρος.

Ἀκινετινδα. — Παιγνίδιον εἰς τὸ ὁποῖον ὁ μὲν προσπαθεῖ νὰ μετακινήσῃ τὸν ἄλλον, ὁ δὲ ἀγωνίζεται νὰ μὲν ἀκίνητος.

Ἀποδιδρασκινδα. — Παιγνίδιον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ μὲν ἐκάθητο ἔχων κλεισμένους τοὺς ὀφθαλμούς, (ἢ καὶ ἄλλος τοῦ ἐκλείει αὐτοὺς) οἱ δὲ ἔφευγον· ἅμα δὲ ἐσηκώνετο ζητῶν νὰ εὕρῃ τινὰ, ἕκαστος ἐφρόντιζε νὰ προφθάσῃ εἰς τὸν τόπον ἐκείνου. Τοῦτο τὸ παιγνίδιον σώζεται καὶ σήμερον ὀλόκληρον, καὶ ὀνομάζεται, κρυφτὸ ἡτυφλομουῖα.

Ἀπόρραξις. — Ἐλέγετο ἀπόρραξις, ὅτε ἐκτύπουν τὴν σφαῖραν, ὅχι πρὸς τὸν τοῖχον, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἔδαφος τόσον δυνατὰ, ὥστε ἀποκρουομένη ἀνεπήδα, καὶ πάλιν τὴν ἐκτύπουν μὲ τὴν χεῖρα εἰς τὸ ἔδαφος ὁ δὲ πλειονάκις κτυπήσας καὶ ξαναπαίσας ἐλογίζετο νικητής.

Ἀρτιάζειν. — Παιγνίδιον κοινότατον, καὶ νῦν καλούμενον μονὰ ἢ ζυγὰ. Ἐπαίζετο δὲ οὕτως : Ἐλάμβανέ τις λεπτοκάρυα ἢ ἄλλα πράγματα εἰς τὴν μίαν χεῖρα, καὶ κλείων αὐτὴν ἠρώτα ἄλλον «ἄρτιος ἢ περιττός εἶναι ὁ ἐν τῇ χειρὶ μου ἀριθμός ;» καὶ ἐὰν μὲν ἐπετύγχανεν ὁ ἐρωτώμενος ἐλάμβανεν αὐτὰ, εἰδὲ μὴ ἐπλήρωνεν ἄλλα τόσα.

Ἀστραγαλισμός. — Παιγνίδιον ἀρχαιότατον καὶ κοινότατον παρὰ τοῖς Ἕλλησι μέχρι τοῦδε

σωζόμενον πλὴν μὲ πολλὰς μεταβολὰς καὶ ὡς πρὸς τὸ παίζειν καὶ ὡς πρὸς τὸ ὄνομα, ἐπειδὴ σήμερον καλεῖται καὶ ὅτι.

Ἀφεντίνδα. — Παιγνίδιον, κατὰ τὸ ὅποιον περιέγραφον κύκλον καὶ στέκοντες μακρόθεν, ἔριπτον ὄστρακον· ὁ δὲ ῥίψας ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κύκλου ἐνίκα.

Βασιλίνδα. — Παιγνίδιον κατὰ τὸ ὅποιον ἐν παιδίον γίνεται μὲ λαχνὸν βασιλεὺς καὶ προστάζει τὰ ἄλλα.

Διαγραμμισμός. — Παιγνίδιον κατὰ τὸ ὅποιον ἔπαιζον μὲ 60 λευκὰς καὶ μαύρας πέτρας. Ἡ Δάμα εἶναι λείψανον τοῦ διαγραμμισμοῦ.

Διελκυστίνδα. — Παιγνίδιον, εἰς τὸ ὅποιον ἕκαστος τῶν παιζόντων προσεπάθει νὰ ἐλκύσῃ πρὸς τὸ μέρος του τὸν ἄλλον ἐπέκειντά τινος γραμμῆς. Καὶ τοῦτο εἶναι ἐν χρήσει τὴν σήμερον.

Ἐλκυστίνδα. — Τοῦτο ἦτο παιγνίδιον κατὰ ὅποιον ἐπήγνουσαν κατὰ γῆς δοκὸν τρυπημένην εἰς τὸ μέσον· διὰ δὲ τοῦ τρυπήματος διεπερᾶτο σχοινίον, τοῦ ὁποίου τὰς ἄκρας ἐκράτουν δύο νέοι ἔχοντες τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς τὴν δοκόν. Ὁ δὲ ἐλκύσας διὰ τῆς βίας τὸν ἕτερον, ὥστε νὰ φέρῃ τὰ νῶτα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν δοκὸν ἐνίκα.

Ἐπιστρακισμός. — Τὰ παιδιά ἔριπτον ἐπὶ τῶν λιμνῶν ἢ θαλασσῶν ὄστρακά τινα μόνον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος οὕτως, ὥστε τὸ ὄστρακον ἐπὶ ἄλλα πολλάκις ἑωσὺ ἐβυθίζετο. Ἡρίθμουν τὰ πηδήματα, καὶ οὕτως τὸ ὄστρακον ἐπὶ ἄλλα περισσότερον, ἐκεῖνος ἐνίκα.

Ἐφετίνδα ἢ Φαινίνδα. — Εἰς τοῦτο τὸ παιγνίδιον οἱ παῖδες ἔπαιζον τὴν σφαῖραν τύπτοντες ἀλλήλους, πλὴν προσεποιούντο δεικνύοντες ὅτι ἤθελον νὰ κτυπήσωσι τινα καὶ αἰφνιδίως ἔτυπτον ἄλλον.

Ἰμαντελιγμός. — Ἐπαίζετο οὕτως· Ἐδίπλωνον λωρίον τι εἰς πολλὰς διπλόας καὶ ἔπειτα ἐνέβαλλον ξυλίνην περόνην, ὁ δὲ ἐπιτυχὼν τὴν πρώτην διπλόην τοῦ λωρίου, ἐνίκα. Τοῦτο γίνεται ἀπαρallάκτως καὶ σήμερον ἔτι ὀνομάζεται λωρίον, (τουρκ) καὶ ὅτι.

Κυνδαλισμός. — Εἰς τὸ παιγνίδιον τοῦτο ἐπήγνουσαν πάσσαλον τινα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔπειτα ἐκτύπων αὐτὸν μὲ ἕτερον πάσσαλον, ὁ δὲ ἐκβαλὼν δι' ἐνὸς κτυπήματος ἐνίκα.

Κολλαθισμός. — Κολλαθισμὸς ἐλέγετο, ὅτε τις ἐκλείει τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ τὰς ἰδίας αὐτοῦ χεῖρας, ὥστε νὰ μὴ βλέπῃ, ἢ ἐπιπτε τὰ 'πίστομα' ἄλλος δὲ τις κτυπῶν αὐτὸν ἔλεγε, «πότερος τετύπηται;» καὶ ἂν τὸν εὗρισκε, ἐνίκα. Καὶ τοῦτο ὠρίζεται τὴν σήμερον.

Ν. Π. Θ.

(Ἀκολουθεῖ).

Η ΕΜΜΑ ΛΙΣΣΑΥ.

ΔΙΗΓΗΜΑ

Περιγράφον τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῶν Ἰουδαίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 20)

Περὶ τὸ τέλος τῆς δευτέρας ἡμέρας, ὁ Ἐλιέξερ ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν ἐνθα ἡ Ἰουλία κατῴκει. Ὅτε πρῶτον ἐξῆλθε τῆς ἀμάξης ἀνῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ραββίνου Ἰωσήφ Βίλνα τὴν ὁποίαν εὐκόλως εὑρον, ἀλλ' αὕτη κατεῖχτο ὑπὸ ξένων, παρ' αὐτῶν δὲ ὁ Ἐλιέξερ ἔμαθεν ὅτι ὁ γαμβρὸς του κατῴκει εἰς μακρινὸν καὶ ἀπόκεντρον μέρος τῆς πόλεως, πρὸς τὸν διηύθυναν. Ἐκπλαγείς καὶ δυσαρεστηθεὶς ἔσπευσεν ἐκεῖ· ἡ οἰκία ἦτο ταπεινὴ, ἐν ῥυπαρᾷ στενωπῷ καὶ ἡ γυνὴ ἥτις τοὺς ὠδήγησεν ἐκεῖ διηύθυνεν αὐτοὺς εἰς τὸ ὑπερῶν τὸ ὅποιον, εἶπεν, ἦτο ἡ κατοικία τοῦ Βίλνα, καίτοι οὗτος ὡς ἐπίστευεν αὕτη δὲν ἦτο ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ὁ Ἐλιέξερ μετὰ τινος δυσκολίας, ἀνῆλθε τὴν στενὴν καὶ σκοτεινὴν κλίμακα, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς οἰκογενείας του. Ἡ τρίτη κλίμαξ ἐφωτίζετο ὑπὸ σκοτεινοῦ φωτός καὶ ἀπέληγεν εἰς τὸ ὑπερῶν. Ἡ πρώτη θύρα ἡσφαλίζετο ὑπὸ ὑπερόγκου κλειθροῦ, ἀλλ' ἡ δευτέρα ὑπεχώρησεν εἰς τὴν χεῖρα τοῦ Ἐλιέξερ, οὕτω δὲ ἡ συνοδεία εἰσῆλθεν. Τὸ δωματίον ἦτο εὐτελὲς ἐπιπλωμένον, καὶ ἄνευ πυρᾶς, ἐπὶ δὲ μικρᾷ κλίνῃ κατέκειτο ἡ Ἰουλία ὠχρὰ καὶ ἐξηντημένη. Ὁ πατὴρ αὐτῆς ἔστη ἐξ ὀργῆς, ἀλλ' ἡ Βιολέττα ὤρμησεν ἐν ἀγωνίᾳ καὶ δακρύβρεκτος εἰς τὴν κλίνην τῆς θυγατρὸς τῆς, ἥτις ἠένιζεν ἀγρίως ἐπὶ τῶν ἀπροσδοκῆτων προσώπων ἐπὶ τινα στιγμήν, εἰτα δὲ ἐβυθίσθη ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου τῆς ἐξηντημένη καὶ ἀναίσθητος. Ἡ ὑπὸντρον τῆς Βιολέττας, ἡλικιωμένη Ἰουδαία, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ τροφὸς τῆς Ἰουλίας, ἔσπευσεν ἐμπρὸς νὰ βοηθήσῃ τὴν ἀσθενῆ. Τὴν στιγμήν ταύτην γραῖα γυνὴ σεβασμῖα κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν εἰσῆλθε καὶ παρ' αὐτῆς ὁ Ἐλιέξερ ἐζήτησεν ἐξήγησιν· αὕτη ἀμέσως ὁμολόγησεν ὅτι ἦτον ἡ ἄγνωστος ἐπιστολογράφος καὶ ἡ ἰδιοκτῆτις τῆς οἰκίας. Αὕτη ἔγραψεν ἐκ λόγων τῆς καθαρωτέρας φιλάνθρωπίας, ἔχουσα ἀφορμὰς νὰ φοβῆται ὅτι αἱ στερήσεις τὰς ὁποίας ἡ Ἰουλία καθεκαστὴν ὑφίστατο θὰ κατέστρεφον τὸ ἀσθενὲς αὐτῆς σῶμα, τὸ ὅποιον ταχέως ἐβίωνε εἰς ἐξάντησιν ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης. Καίτοι ὁ Βίλνα ἦν ἀναμφισβητήτως πλούσιος καὶ ἐντελὲς ἰκανὸς ὥστε νὰ ἐπιτρέψῃ τῇ συζύγῳ του πολυτελεῖ βίον, ὅμως τοσαύτη ἦν ἡ φιλαργυρία καὶ γλισχρότης αὐτοῦ ὥστε ἠρνεῖτο τὰ μάλλον ἀναπόφευκτα.

Δεκαπέντε ἡμέραι εἶχον παρέλθει ἀφότου εἶχε γεννησὶ τέκνον, τὸ ὅποιον δὲν ἐπέζησεν ἐπὶ μακρόν, ἢ ἡ ἀσθενὴς μήτηρ οὐδὲ πυρὰν ἐπατρέπετο νὰ ἀνάψῃ, μεθ' ὅλην τὴν δριμύτητα τοῦ ψύχους. Ἡ κυρία Αὐστὶν ἐπέρασε τὴν ἀφήγησιν ταύτην διὰ τῆς παρατηρήσεως ὅτι αὕτη κρῶρα ἐπεσκέπτετο καὶ παρεμύθει